

NOU Klimatilpassing

Referat utvalgsmøte 10. – 11. Mars 2010

Til stede fra utvalget:

Oddvar Flæte, Helge Drange, Sverre A. Larssen, Hege Hisdal, Steinar Pedersen, Jostein Aanestad, Haakon Vennemo, Janne Karlsen, Arne Bardalen, Elisabeth Nyeggen, Ingeborg Gjærum, Preben Ottesen, Linda Dalen, Svein Sundby, Grete Hovelsrud

Observatør:

Cathrine Andersen (1. dag)

Forfall:

Gordana Petkovic og Inger Hanssen-Bauer

Fra sekretariatet:

Marianne Karlsen, Maria Kløverød Lyngstad, Tor-Ivar Wammer og Haavard Stensvand

Sak 1 Åpning

Utvalgsleder åpnet møtet og ønsket velkommen. Målet er å ha mest mulig ferdig før ferien, og junimøtet starter derfor til lunsj mandag 21. juni.

Utvalgsleder orienterte om at KS har utlyst et større forskningsprosjekt som omhandler svært mange av de samme temaene som NOUen.

a) Gjennomgang av referatet fra forrige møte

Presisering av hvilke deler av referatet som legges ut offentlig og hvilke deler som blir unntatt offentlighet.

Sak 2 – Orienteringer

a) Fagmøter

Fagmøte om idrett og friluftsliv

En del organisasjoner reagerer på ordet "friluftsliv". Det var lite innspill fra idrettssiden. Alle var fokusert på helheten, og mente at tilpasningstiltak må sees i sammenheng med utslippsreduksjoner, og var opptatt av at tiltakene ikke må redusere verdiene i naturen. Selv om alle deltakerne var opptatt av problemstillingene, hadde de hver for seg ikke hadde gjort så mye ennå (var interessert i å gjøre mer i framtida).

Møte om marine næringer

Temaene spredte seg fra å beskrive/diskutere naturgrunnlaget og klimaendringer, orientering om FKDs arbeid med klimatilpasningsrapport for sitt ansvarsområde til en diskusjon om verneinteressene. En hovedkonklusjon fra møtet er at de marine næringene ser vel så store muligheter som trusler når det gjelder marine klimaendringer. Det var en unison enighet om at innføringen av økosystembasert forvaltning er viktig, men skal begrepet brukes i praksis må det gis et mer konkret innhold for å kunne brukes.

b) Status utredninger

Orientering v/Sekretariatet

c) Gjennomgang mal for tilbakemeldinger på NOU utkast fra utvalgsmedlemmer

Sekretariatet orienterte om hvordan man ønsker innspill til tekstarbeidet fra utvalgets medlemmer og presiserer at alle tilbakemeldinger og innspill må være skriftlige.

Frist i denne runden: 16. mars

d) Oppfølging av kontakter med ulike etater

Orientering v/Sekretariatet

Grunnlagsrapport til Klima21

- Rapporten skisserer
 - Regionalisert modell (spesialisering)
 - Bruk av eksisterende forskningssentra

Kart og kartlegging

- Sekretariatet har vært i kontakt med Norge digitalt
 - Tilbud om notat om oversikt over kartlegging og kartleggingsverktøy i pågående kartutviklingsprosjekter (herunder arbeid med landsdekkende terrengmodeller og GIS-prosjekter)
 - Vurdering av behov for grunnlagsdata

Lagring og avfall

- Det kommer et notat fra Avfall Norge
- Sekretariatet kontakter DSB og Statens strålevern

Plan- og bygningsloven – klimahensyn i forskrifter

- Saken er under oppfølging

e) Karasjok 13.-14.april– orientering om logistikk og faglig innhold

Steinar Pedersen orienterte om det faglige programmet

f) Reiseregninger

Orientering fra Sekretariatet om utfylling og håndtering av vedlegg

Sak3 NOU-arbeidet

3. a), b) c) NOU Klimatilpassing, versjon 0.5, gjennomgang og drøfting v/Sekretariatet og Utvalgsleder

Hele dok – ny struktur tilbakemelding

- Enighet om at hovedstrukturen fungerer slik den forligger nå
- Lesbarheten; viktig å forenkle der det kan forenkles
- Overlapping og sammenheng i teksten må gjennomgås
- Se kritisk på ordbruk

- **Del I**
 - Har prøvd å sette klimatilpasninger inn i en kontekst. Det mangler en god forklaring på hva klimatilpasning er; hva som er forskjellen på utslippsreduksjoner og tilpasning
 - Ønsker tilbakemeldinger omkring usikkerhet
 - Klimatilpasningsstrategier i andre land - viktig at dette ikke blir stående alene i Del I, men brukes der det er relevant i de andre delene av teksten, for eksempel for å illustrere mulige løsninger.

- **Del II**
 - Har lagt inn justeringene fra sist møte
 - Ingen ny tekst før mai (i all hovedsak språkvask)
 - Mindre endringer tas m/ Inger og Helge'

- **Del III**
Generelt
 - Omtaler ulike samfunnsområder strukturert nærmere opp til fokusområder i mandatet
 - Må ha hjelp til å se om det fins mer "mottakervennlige" ord som vi kan bruke (for eksempel i stedet for klimavariabler og klimaeffekter)?
 - Delkap bør leses "på tvers" for å se om det er koherens i det som signaliseres og for å unngå overlappende tekst. Endringer for en kortere og mer helhetlig tekst. Også legge inn kryssreferanser
 - Brukes spesialord som kan gjøre det vanskelig å lese for "den alminnelige mann"?
 - Det blir mye kutt i tekst - gå gjennom med lykt og lupe for å se om essensen er der fremdeles

3.d) Problemstillinger i sektoromtalene - Del III i NOUen

- Er det noen forhold som behandles og konkluderes ulikt under omtalene av de ulike sektorområdene? For eksempel - Hvordan vi forholder oss til fremmede arter i NOUen?

3.e) Arbeidet mot et helhetlig utkast på Del III (hvilke delkap. og tidsplan)

Orientering v/Sekretariatet

Lengde: Vi har vært gjennom mange av de store, tunge kapitlene. På noen av de største kapitlene må vi likevel kutte en del tekst. Del IV kommer med ny tekst. Utvalget blir også involvert i bare én runde fram mot 8.april.

3.f) Orientering om studie av sårbarhet og bygg utført av Gjensidige og Norsk Regnesentral v/Elisabeth

Studie av sårbarhet og bygg (utført av Gjensidige og Norsk Regnesentral) v/Elisabeth Nyeggen

- Hvilke klimavariabler virker inn i dag, og hvilke vil gjøre det i framtida?
- Frekvensskader (fuktskader/nedbørsskader) fører til de største skadene
- Har brukt klimamodeller som gir konservative utslag
- Modellene viser store geografiske forskjeller i sårbarheten Bergensvær i Oslo ville ha gitt en stor økning i skadeutbetalingene (og betydelig reduksjon dersom det ble Oslovær i Bergen)

Det ble gjennomført gruppearbeid om sektorer, geografiske områder og næringer

Avslutning v/Oddvar

- Frist 16.3. med innspill
- Tiltak og virkemidler skal være begrunnet i NOUen
- Det foreligger tekster til møtet i Karasjok, sendes ut tirsdag etter påske (7.4.) (utvidet frist til 8.april etter avtale mellom sekretariat og utvalgsleder)